

FEDERACIÓ DE GRUPS
AMATEURS DE TEATRE
DE CATALUNYA

Sergi Belbel i la dramaturgia de l' *Angle mort*

La comèdia laboral com a laboratori de noves formes escèniques.

Noves dramaturgies 3.

Escrita a quatre mans amb Roc Esquius, *Angle mort* converteix una crisi empresarial en una investigació sobre el punt de vista, la informació i el paper actiu de l'espectador. El treball dramàtic de Sergi Belbel fa del vodevil una eina contemporània per observar la precarietat i les relacions del poder.

Quan parlem de noves dramaturgies, la novetat no sempre neix de trencar amb les formes heretades. També pot aparèixer quan aquestes formes es reprogramen per mirar el present. A *Angle mort*, Sergi Belbel i Roc Esquius parteixen d'una estructura reconeixible -la comèdia d'embolics, les entrades i sortides de vodevil, els

malentesos i les revelacions- i la sotmeten a una lògica escènica que obliga al públic a revisar constantment allò que creia haver entès.

La peça representada a la Sala Versus Glòries des del 2021 en diferents etapes, situa l'acció en una petita empresa emergent. Andreu, el propietari, reuneix els seus tres treballadors perquè els números no surten i cal eliminar un lloc de feina. La seva proposta consisteix a aconseguir que algú marxi "voluntàriament" a canvi d'unes condicions econòmiques. La paradoxa d'aquesta voluntarietat imposada conté ja el nucli dramàtic: el llenguatge de la negociació encobreix una relació de poder desigual.

Una escriptura que organitza la mirada

El tret més singular de la dramaturgia és la manera d'administrar la informació. L'escenari es divideix entre el despatx d'Andreu i la sala d'espera dels treballadors. Durant bona part de la primera meitat, escoltem què passa al despatx mentre, a l'altre espai, veiem moviments i reaccions silencioses que encara no podem interpretar. La segona part recupera allò que havia quedat fora del nostre camp de percepció i modificar el sentit dels fets.

Belbel i Esquius no presenten el punt de vista com un simple tema: el converteixen en arquitectura teatral. El títol descriu una zona invisible, però també defineix l'experiència de l'espectador. Sempre hi ha alguna

cosa que no veiem, una conversa que ens falta o un gest que només adquirirà valor més endavant. La peça avança, així, mitjançant una dramatúrgia de la informació parcial. El públic deixa de ser un receptor passiu i es transforma en intèrpret, obligat a reconstruir la situació i a desconfiar de les primeres evidències.

Aquesta operació connecta *Angle mort* amb una sensibilitat pròpia de les noves dramatúrgies: la forma no il·lustra el contingut, sinó que produeix el seu significat. La fragmentació de la mirada permet experimentar, des de la platea, la mateixa inseguretat que governa l'espai laboral. Ningú no disposa de tota la informació i cadascú actua condicionat per allò que sap, per allò que ignora i per allò que prefereix ocultar.

La precisió de Sergi Belbel

En el treball dramatúrgic de Sergi Belbel, la precisió és decisiva. Les repeticions, el silenci, les entrades i sortides i la distància entre el coneixement dels personatges i el públic formen una partitura. Paraules aparentment anecdòtiques com “maracujà”, “meló” o “sardana” acumulen sentit fins a convertir-se en detonants còmics. El gag no funciona como un ornament afegit a la trama, sinó como el resultat d'una construcció prèvia que controla el temps i les expectatives. Aquesta escriptura exigeix una interpretació igualment exacta. Berta Bähr, Ramon Godino, Antonio del Valle i Rafaela Rivas sostenen l'acció tant amb la veu como amb el gest, fins i tot quan el focus verbal es roba a l'altra banda de l'escenari. La sincronització del

repartiment revela que el text teatral no s'esgota en les rèpliques: també està escrit en les pauses, el moviments i les accions simultànies. Andreu, interpretat per Ramon Godino, ocupa el centre d'aquest dispositiu. La cantarella amb què intenta animar-se –“Vinga, Andreu, som-hi, Andreu, tu pots fer-ho”– concentra la contradicció del personatge: és qui té la capacitat de decidir, però necessita fabricar-se una seguretat que no posseeix. Al seu voltant, Beatriu converteix la resistència en defensa davant la vulnerabilitat; Carles, el comptable, coneix els secrets de l'empresa, i Diana, la informàtica, qüestiona el sistema. Cada figura administra una informació diferent i altera l'equilibri col·lectiu.

Una forma còmica per llegir el treball contemporani

La col·laboració entre Belbel i Esquiús transforma un conflicte laboral en una màquina escènica de perspectives. Les aliances, les traïcions, els xantatges emocionals, les acusacions falses, les confessions sentimentals i les irregularitats comptables fan avançar l'embolic, però també mostren com es descomponen les solidaritats quan un lloc de feina està en joc.

La comicitat permet acostar-se a aquesta violència tecnològica i la pressió empresarial apareixen incorporades a les decisions dels personatges i al ritme de l'acció. El riure sorgeix de la forma en què intenten protegir-se, manipular els altres o conservar una posició que saben fràgil.

Angle mort mostra una via especialment fèrtil per a les noves dramatúrgies: treballar amb els codis populars de la comèdia i, al mateix temps, alterar la percepció de l'espectador. Els autots aporten una escriptura basada en el control del temps, la doble lectura del gest i la revelació progressiva. El resultat és un teatre que no renuncia a l'eficàcia de l'embolic, però que utilitza aquesta eficàcia per fer visible allò que les relacions laborals solen deixar fora de camp.

José Antonio Aguado